

Izziņa par Pārresoru koordinācijas centra informatīvo ziņojumu “Par priekšlikumu par Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem, kā arī tā turpmāko izstrādes un sabiedriskās apspriešanas procesu”

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.	4.
1.	-	-	Lai arī prioritāšu aprakstā ir iekļauta atsauce uz NAP2020 vidusposma izvērtējumā konstatētajiem izaicinājumiem un rekomendācijām, uzskatām, ka NAP2027 izstrādē ir jāatspoguļo ar datiem NAP2020 izvērtējums. Pretējā gadījumā sniegtā informācija par NAP2020 izvērtējumu ir vispārīga un nav iespējams izsecināt, kāpēc NAP2027 ir izvirzītas konkrētas prioritātes. Secīgi <u>NAP2027 ir jāietver izvēlēto prioritāšu SVID analīze.</u>
2.	-	-	<p>NAP2027 izstrādē jābalstās uz Saeimā apstiprināto un joprojām spēkā esošo Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam (turpmāk tekstā - Latvija 2030). Iepazīstoties ar NAP2027 priekšlikumu, uzskatām, ka NAP2027 nav sasaistes ar Latvija 2030, piemēram, tādos būtiskos valsts attīstības virzienos, kā:</p> <p>a) Latvijas starptautiskā / globālā sasniedzamība – NAP2027 netiek atspoguļota Latvijas integrēšanās Eiropas transporta infrastruktūrā jeb TEN-T pamattīklā un visaptverošā tīklā, tādējādi <u>NAP2027 netiek runāts ne par ostu attīstību, ne dzelzceļa attīstību, ne lidostu attīstību, ne valsts galveno autoceļu attīstību.</u> NAP2027 tikai atspoguļo iekšējo sasniedzamību;</p> <p>b) Ja NAP2027 kā mērķi izvirza Stabila izaugsmi un dzīves kvalitātes pieaugumu ikvienam iedzīvotājam, tad NAP2027 prioritāšu griezumā</p>

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.	4.
			<p>Latvijas teritoriālais aspekts vispār netiek vērtēts. Uzskatām, ka NAP2027 obligāti jāietver katrā no prioritātēm izvērtējums un priekšlikumi attīstībai teritoriālā griezumā atbilstoši Latvija 2030 noteiktajām mērķteritorijām (skatīt 2. attēlu).</p>
3.	12.lpp.	-	<p>Cilvēktiesības. NAP2027 tiek atspoguļots vērtējums par apmierinātību ar dzīvi Baltijas valstīs. Vienlaikus tiek norādīts, ka “Dzīves kvalitāte kā valsts attīstības rādītājs kļūst arvien populārāks” (12.lpp.) un šo kvalitātes rādītāju vērtē gan EUROSTAT, gan OECD, ņemot vērā vairāku rādītāju kopu, tostarp, cilvēktiesību aspektu. <u>Taču NAP2027 cilvēktiesības nav izvirzītas ne prioritātēs, ne rīcības virzienos, lai gan tās ir nostiprinātas Latvijas Republikas augstākajā likumā – Satversmē un to, kā iepriekš norādījām, vērtē arī starptautiskās organizācijas, kā būtisku sastāvdaļu dzīves kvalitātei attiecīgajā valstī.</u> Atgādinām, ka Cilvēka tiesības ir noteiktas, ko Latvija ir ratificējusi, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, kuras preambulā noteikts, ka tā ir kopīgs uzdevums “(..), kuru jātiecas pildīt visām tautām un visām valstīm, lai katrs cilvēks un katrs sabiedrības loceklis, pastāvīgi paturot prātā šo deklarāciju, ar izskaidrošanu un izglītošanu censtos veicināt šo tiesību un brīvību respektēšanu un, veicot valsts līmeņa un starptautiskus progresīvus pasākumus, nodrošinātu šo tiesību un brīvību vispārēju un faktiski atzīšanu un ievērošanu gan Organizācijas dalībvalstīs, gan arī to jurisdikcijā esošajās teritorijās.”</p> <p>Latvijai ir saistoši arī Eiropas Parlamenta, Eiropas Komisijas un Padomes dokumenti cilvēktiesību jautājumos, piemēram, Eiropas Savienības Pamattiesību harta, Eiropas Cilvēktiesību konvencija un citi.</p>

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.	4.
			<u>Rosinām izveidot jaunu rīcības virzienu – Cilvēktiesības.</u>
4.	-	-	Prioritāte Kultūra, sports un atpūta. Lai arī NAP2027 priekšlikumā tiek atsevišķi skatīti rīcības virzieni, kas ir saistīti ar sporta aktivitātēm, tomēr šīs aktivitātes neietver un neatspoguļo nepieciešamos attīstības pasākumus sporta infrastruktūrā. <u>Uzskatām, ka sporta infrastruktūras attīstībai ir jāizdala atsevišķs rīcības virziens, ņemot vērā to, ka valstī sadarbībā ar pašvaldībām ir izveidots nozīmīgs nacionālo sporta centru tīkls.</u>
5.	-	-	Investīciju projektu izvērtēšanas metodika. Iebilstam, ka ieguldījumu ietekme tiek vērtēta, balstoties uz ekspertu novērtējuma rezultātā piešķirtu “<i>attiecīgu koriģējošu koeficientu</i>”. Uzskatām, ka šāds vērtējums ir subjektīvs. <u>Vērtējumam jābūt balstītam uz oficiāliem statistikas datiem.</u> <u>Ierosinām, kā vienu no kritērijiem projektu atlasē izmantot attālumu no galvaspilsētas, kuras būtisko atšķirību no pārējās Latvijas ir konstatējuši arī NAP2027 izstrādātāji.</u>
6.	5.lpp, 9.lpp, 10.lpp.	-	NAP2027 pamatpieņēmumos sniegti virkne apgalvojumu bez norādītiem statistikas datiem, kas nesniedz pamatojumu. Vienlaikus lūdzam pamatot šādus apgalvojumus: a) <i>“PKC izdarītais secinājums Latvijas konkurētspējas novērtējumā ir saistīts ar nepieciešamību pārskatīt Latvijas tautsaimniecības attīstības modeli. Līdz finanšu krīzei pastāvošais modelis, kas paredzēja ievērojamu ārvalstu investīciju ieplūšanu un vietējā patēriņa pieaugumu, nav ilgtspējīgs un attiecīgi nav</i>

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.	4.
			<p><i>vēlams. Tai vietā tautsaimniecības izaugsmei jābalstās augstas pievienotās vērtības ražošanā un pakalpojumu sniegšanā, Latvijas tautsaimniecības konkurētspēju balstot tehnoloģiskajos faktoros, ražošanas efektivitātē un inovācijā. Latvijas ražotājiem un pakalpojumu sniedzējiem nepieciešams integrēties augstākās pievienotās vērtības vērtību ķēdēs starptautiski.”</i> (5.lpp.) Neapšaubot, ka Latvijas tautsaimniecības konkurētspēja jāveicina, lai tiktu ražoti augstākās pievienotās vērtības produkti un pakalpojumi, izmantojot mūsdienu jaunākos tehnoloģiskos risinājumus, <u>nav saprotams un argumentēts, kāpēc ārvalstu investīciju ieplūšana valstī nav vēlama?</u> Vai tas ir iemesls, ka NAP2027 prioritāšu sarakstā Latvija netiek skatīta kā globāls ekonomiskais spēlētājs un līdz ar to NAP2027 nav iekļautas Latvijas ģeopolitiskā stāvokļa priekšrocības (t.sk., transporta tīkla) un analizēti nepieciešamie uzlabojumi šīs pozīcijas stiprināšanai? <u>Uzskatām, ka Latvija nav izolēta valsts uz vienu salas, līdz ar to nepieciešams papildināt NAP2027 ar Latvijas starptautiskās konkurētspējas izvērtējumu, nosakot to kā atsevišķu prioritāti, vai arī kādā no prioritātēm iekļaujot to kā attiecīgu rīcības virzienu, kā tas paredzēts arī Latvija 2030.</u></p> <p>b) Sadaļā pie Līdzsvarotas valsts attīstības tiek norādīts (9.lpp.), ka “<i>Latvijas attīstību teritoriālā griezumā raksturo izteikta nevienlīdzība starp Rīgu un Pierīgu no vienas puses un pārējiem Latvijas reģioniem no otras puses,</i>” minot par iemesliem būtiskajām atšķirībām gan IKP uz 1 iedzīvotāju, gan bezdarba līmeni, gan iekšējo migrāciju, u.tml.</p>

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.	4.
			<p>Vienlaikus šajā pat sadaļā tiek uzsvērts, ka “Rīgai jākļūst par Eiropas un Baltijas jūras reģiona tūrisma, kultūras un biznesa centru, kuru papildina, nevis ar to konkurē, citas Latvijas lielās pilsētas, tai skaitā izmantojot Rīgas starptautisko pievilksanas spēku un veidojot kopīgus sadarbības projektus.” Jāuzsver, ka Latvija 2030 krietni plašāk tiek skatītas Latvijas valsts attīstības mērķteritorijas, t.sk., attīstības centru (t.sk. nacionālas nozīmes attīstības centru) izaugsmes potenciāls un specializācija, pilsētu un lauku mijiedarbība, u.tml. Savukārt NAP2027 priekšlikumā pie NAP 2027 izstrādes pieņēmumiem tiek uzsvērts par nelīdzsvarotu teritoriālo valsts attīstību, taču attīstības scenārijā, lai mazinātu šo nelīdzsvarotu teritoriālo valsts attīstību joprojām akcentē Rīgas pieaugošo attīstības iespējas un lomu, un <u>NAP2027 prioritātēs valsts teritorijas līdzsvarota attīstība vispār netiek skatīta.</u></p> <p>c) Sadaļā Klimata pārmaiņu izaicinājumi būtu jāuzsver Latvijas īpašās vides priekšrocības, jo, <u>“dzenoties pakal” klimata pārmaiņu mazināšanai, Latvija mazina to investīciju apjomu citām jomām, kas ir svarīgākas par klimata pārmaiņām.</u></p>
7.	20.lpp	<p>Prioritāte “ZINĀŠANAS UN PRASMES”</p> <p>Rīcības virziens IZGLĪTĪBA UN MĀCĪBAS – kvalitatīva nepieciešamo prasmju un zināšanu ieguve visām mērķgrupām, iekļaujot visas izglītības pakāpes, veidus un ieguves formas. Atspoguļo izglītībā un apmācībā iegūtās zināšanas un prasmes, t.sk. digitālās prasmes un karjeras vadības prasmes, personības</p>	<p><u>Jaunajā izglītības pieejā tikpat nozīmīgas ir vēl citas caurvijprasmes - kā domāšana un radošums, sadarbība un līdzdalība, kāpēc pieminēta tikai mediju un informācijas pratība? Lūdzam iekļaut pārējās.</u></p>

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi								
1.	2.	3.	4.								
		attīstībai, darba dzīvei un radošajai cilvēka izaugsmei. Rīcības virziens caurviju prasme ir mediju un informācijas prasme – mūsdienās cilvēkam ir jābūt prasmei lietot informācijas avotus, meklēt un kritiski izvērtēt informāciju, tostarp mediju saturu.									
8.	20.lpp	<p>Prioritāte “ZINĀŠANAS UN PRASMES”</p> <p>Rīcības virziens IZGLĪTĪBA UN MĀCĪBAS</p> <p>NAP2020 vidusposma izvērtējumā konstatētie izaicinājumi un rekomendācijas – jauno pedagogu nodrošināšana ar prasmēm un kompetencēm, kuras atbilst nākotnes prasībām, efektīva pieaugušo izglītības sistēmas izveide, profesionālās izglītības kompetences centru stiprināšana, jārisina priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas problemātika, augstākās izglītības eksporta potenciāla novērtēšana un taktiskās rīcības pilnveide, lai piesaistītu izglītojamus speciālistus darba tirgus vajadzībām atbilstošās nozarēs un profesijās.</p>	<p><u>Primāri jāparedz pasākumi iedzīvotāju piesaistei pedagogu profesijai, lai būtu, kas studē, lai kļūtu par pedagogiem. Pedagogu trūkuma risinājumi.</u></p>								
9.	21.lpp, tabula Nr.3	<p>Prioritāte “ZINĀŠANAS UN PRASMES”</p> <p>Prioritātes indikatori un to skaidrojums</p> <table border="1" data-bbox="436 1034 1256 1414"> <thead> <tr> <th data-bbox="436 1034 591 1098">RĪCĪBAS VIRZIENS</th> <th data-bbox="591 1034 779 1098">INDIKATORS</th> <th data-bbox="779 1034 1137 1098">INDIKATORA SKAIDROJUMS</th> <th data-bbox="1137 1034 1256 1098">DATU AVOTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="436 1098 591 1414">Izglītība un mācības</td> <td data-bbox="591 1098 779 1414">Jauniešu (15 gadi) lasītprasmes, matemātikas un dabaszinātņu kompetenču līmenis</td> <td data-bbox="779 1098 1137 1414">OECD PISA pētījumi ir viens no svarīgākajiem informācijas avotiem attiecībā uz izglītības kvalitāti, kas piedāvā starptautiski salīdzinošus datus. Šie dati ir plaši izmantojami dažādos</td> <td data-bbox="1137 1098 1256 1414">OECD PISA</td> </tr> </tbody> </table>	RĪCĪBAS VIRZIENS	INDIKATORS	INDIKATORA SKAIDROJUMS	DATU AVOTS	Izglītība un mācības	Jauniešu (15 gadi) lasītprasmes, matemātikas un dabaszinātņu kompetenču līmenis	OECD PISA pētījumi ir viens no svarīgākajiem informācijas avotiem attiecībā uz izglītības kvalitāti, kas piedāvā starptautiski salīdzinošus datus. Šie dati ir plaši izmantojami dažādos	OECD PISA	<p><u>Šobrīd IZM Valsts izglītības satura centra diagnostikas, pārbaudes darbos – nav iekļauti šo līmeņu uzdevumi, arī jānodrošina pedagogi ar šādiem uzdevumiem izmantošanai ikdienas mācību procesā.</u></p>
RĪCĪBAS VIRZIENS	INDIKATORS	INDIKATORA SKAIDROJUMS	DATU AVOTS								
Izglītība un mācības	Jauniešu (15 gadi) lasītprasmes, matemātikas un dabaszinātņu kompetenču līmenis	OECD PISA pētījumi ir viens no svarīgākajiem informācijas avotiem attiecībā uz izglītības kvalitāti, kas piedāvā starptautiski salīdzinošus datus. Šie dati ir plaši izmantojami dažādos	OECD PISA								

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija			Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.			4.
			OECD PISA standartā - augstākie kompetenču līmeņi (5.un 6.līmenis).	stratēģiskajos dokumentos, tajā skaitā, Eiropas līmenī un Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības mērķu kontekstā. Augstāko kompetenču rādītāju izvēle ir pamatojama ar virzību uz izcilības veicināšanu.	
10.	26.lpp	<p>Prioritāte “DZĪVES VIDE”</p> <p>Rīcības virziens “DABA UN VIDE”</p> <p>NAP2020 vidusposma izvērtējumā konstatētie izaicinājumi un rekomendācijas - efektīvākajā veidā veikt ieguldījumus atkritumu šķirošanas rezultātu uzlabošanai, popularizēt atkritumu šķirošanu iedzīvotāju vidū, lai nodrošinātu sabiedrības paradumu maiņu. Izstrādāt, ieviest un popularizēt mikro, t.sk. IKT, risinājumus atkritumu samazināšanai, šķirošanai un pārkāpumu fiksēšanai. Uzlabot vidi kontrolējošo dienestu darbību un kapacitāti, tai skaitā pilnveidot normatīvos aktus, lai Latvijā neveidotos vidi un iedzīvotāju veselību apdraudošas nelegālas atkritumu krātuves, vienlaikus ieviest jaunas tehnoloģijas un metodes sabiedrības iesaistei vides kvalitātes monitoringā.</p>			<p>Minētajos <u>izaicinājumos un rekomendācijās izrauti iekļauta tikai viena vides joma – atkritumi</u>. Vides politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam (turpmāk – VPP2020), kas ir vides aizsardzības nozares vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, izstrādāts atbilstoši Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014.-2020.gadam noteiktajām prioritātēm, tostarp <u>dabas aizsardzībā, gaisa, ūdens aizsardzībā, vides veselībā, vides monitoringā u.c.</u> Nav pārliecības, vai citās vides jomās nav esošo/jauno izaicinājumu.</p>
11.	-	<p>Prioritāte “DZĪVES VIDE”</p> <p>Dzīves vide ir apkārtējās vides un infrastruktūras faktoru kopums, kas raksturo vides kvalitāti un tīrību, kā arī svarīgāko pakalpojumu (transporta, mājokļa, elektroenerģija, elektroniskie sakari) kvalitāti un pieejamību. Iedzīvotāju dzīves kvalitāti ne mazākā mērā kā ekonomika vai sociālie aspekti ietekmē</p>			<p>“NAP2027 kodolā” nav apraksta par ūdenssaimniecības nozares turpmāko attīstību.</p> <p>Ūdenssaimniecības nozares sakārtošana un attīstība Latvijā ir jāturpina, un tam ir jābūt atspoguļotam NAP2027 dokumentos. Ūdenssaimniecības pakalpojumu kvalitāte ir saistīta gan ar esošās infrastruktūras uzlabošanu, gan arī ar pakalpojumu sniegšanas kvalitātes uzlabošanu, ne tikai ar</p>

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.	4.
		<p>apkārtējā vide.</p>	<p>pakalpojuma pieejamības nodrošināšanu. Vides piesārņojuma samazināšana un novadīšana Baltijas jūrā un ūdens resursu racionāla izmantošana ir tiešā veidā saistīta ar infiltrāta un notekūdeņu noplūžu likvidēšanu, kā arī ūdens zudumu samazināšanu, ievērojot principu “piesārņotājs maksā”, kā arī to, ka dabas resurss – ūdens – ir jātaupa.</p> <p>Arī citā dokumentā “Latvijas ziņojums Apvienoto Nāciju Organizācijai par ilgtspējīgas attīstības mērķu ieviešanu” viens no Latvijas ilgtermiņa attīstības mērķiem (turpmāk - IAM) ir :</p> <p><u>“6.mērķis Nodrošināt ūdens pieejamību un atbilstošus sanitāros apstākļus, kā arī to ilgtspējīgu pārvaldību”</u>, kur cita starpā ir rakstīts, ka <i>“Ūdeņu aizsardzība ir viena no galvenajām prioritātēm Latvijas vides aizsardzības politikā. Latvija ir izvirzījusi mērķi nodrošināt Latvijas iedzīvotājus ar kvalitatīviem ūdenssaimniecības (ūdensapgādes un kanalizācijas) pakalpojumiem, paplašinot kanalizācijas tīklus un rekonstruējot kvalitātes prasībām neatbilstošus ūdensapgādes tīklus.”</i></p> <p>Līdz ar to <u>NAP2027 ir jāiekļauj norādes par pasākumiem saistībā ar ūdens un kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšanu iedzīvotājiem</u>, tāpēc piedāvājam III. daļā “NAP2027 struktūras sākotnējais piedāvājums” 4.4. sadaļā “Dzīves vide” 1. rindkopu izteikt sekojoši:</p> <p><i>“Dzīves vide ir apkārtējās vides un infrastruktūras faktoru kopums, kas raksturo vides kvalitāti un tīrību, kā arī svarīgāko pakalpojumu (transporta, <u>ūdens un kanalizācija</u>, mājoklis, elektroenerģija, elektroniskie sakari) kvalitāti un pieejamību. Iedzīvotāju dzīves kvalitāti</i></p>

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi								
1.	2.	3.	4.								
			<p>ne mazākā mērā kā ekonomika vai sociālie aspekti ietekmē apkārtējā vide.”</p>								
12.	29.lpp, tabula Nr.5	<p>Prioritāte “DZĪVES VIDE” Prioritātes indikatori un to skaidrojums (Tabula Nr.5 (29 lpp))</p> <table border="1" data-bbox="436 507 1258 916"> <thead> <tr> <th data-bbox="436 507 591 576">RĪCĪBAS VIRZIENS</th> <th data-bbox="591 507 786 576">INDIKATORS</th> <th data-bbox="786 507 1137 576">INDIKATORA SKAIDROJUMS</th> <th data-bbox="1137 507 1258 576">DATU AVOTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="436 576 591 916">Daba un vide</td> <td data-bbox="591 576 786 916">Pārstrādātie sadzīves atkritumi, % no radītajiem</td> <td data-bbox="786 576 1137 916">Atspoguļo sadzīves atkritumu (mājsaimniecībās, tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā, rūpnieciskās darbības rezultātā vai citur radušies atkritumi) pārstrādes īpatsvaru, resursu izmantošanas efektivitāti</td> <td data-bbox="1137 576 1258 916">DATU AVOTS CSP integrēts</td> </tr> </tbody> </table>	RĪCĪBAS VIRZIENS	INDIKATORS	INDIKATORA SKAIDROJUMS	DATU AVOTS	Daba un vide	Pārstrādātie sadzīves atkritumi, % no radītajiem	Atspoguļo sadzīves atkritumu (mājsaimniecībās, tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā, rūpnieciskās darbības rezultātā vai citur radušies atkritumi) pārstrādes īpatsvaru, resursu izmantošanas efektivitāti	DATU AVOTS CSP integrēts	<p>Ņemot vērā izvirzītos mērķus un atbalstītos/āmos infrastruktūras attīstības projektus atkritumu apsaimniekošanas nozarē, papildināt indikatoru, izsakot to “Pārstrādātie un reģenerētie sadzīves atkritumi, % no radītajiem”.</p> <p>Tostarp norādām, ka Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014. – 2020. gadam un arī NAP2027 netiek norādīts, vai pārstrādes īpatsvars tiek rēķināts no savāktajiem vai radītajiem atkritumiem.</p>
RĪCĪBAS VIRZIENS	INDIKATORS	INDIKATORA SKAIDROJUMS	DATU AVOTS								
Daba un vide	Pārstrādātie sadzīves atkritumi, % no radītajiem	Atspoguļo sadzīves atkritumu (mājsaimniecībās, tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā, rūpnieciskās darbības rezultātā vai citur radušies atkritumi) pārstrādes īpatsvaru, resursu izmantošanas efektivitāti	DATU AVOTS CSP integrēts								
13.	26.lpp	<p>Prioritāte “DZĪVES VIDE” Rīcības virziens “TEHNOLOĢISKĀ VIDE” – infrastruktūras, tehnoloģiju un datu pieejamība, iespējas saņemt ērtus, kvalitatīvus un videi draudzīgus mobilitātes, enerģijas un informācijas pakalpojumus. Dzīves kvalitātes nodrošināšanai ne mazākā mērā kā kvalitatīva vide nepieciešama arī sabiedrisko pakalpojumu pieejamība, tai skaitā pieejams sabiedriskais transports un transporta infrastruktūra, ilgtspējīgi un pieejami energoresursi, informācijas tehnoloģiju, publisko e-pakalpojumu un datu pieejamība.</p>	<p>NAP2027 nav pieminēta starptautiskā sasaiste un konkrēti lidostas un to loma Latvijā, pat atsevišķajā sadaļā 4.4.2.1. “Mobilitāte”. Aviācijas nozares kopējais piensums 2016. gadā ir novērtēts 2,6% apmērā no IKP (Latvijas Aviācijas asociācijas ziņojums) un, ņemot vērā aviācijas nozares attīstību šajos gados, tas % varētu būt vēl augstāks. Tāpat tiek plānoti tādi nozīmīgi projekti kā RailBaltica tiešā sasaiste ar Rīgas lidostu un iespējams nepieciešams paredzēt saskāri ar citām lidostām. Uzskatām, ka aviācijas nozarei un Latvijas starptautiskajai sasaistei ir jābūt pienācīgi izvērstai NAP2027.</p>								

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.	4.
14.	-	<p>NAP2027 prioritātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tautas ataudze un dzīvildze • zināšanas un prasmes • materiālā labklājība • dzīves vide • kultūra, sports un atpūta • valstiskums un pilsoniskā apziņa 	<p>Latvija 2030 prioritātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ieguldījumi cilvēkkapitālā • paradigmas maiņa izglītībā • inovatīva un eko-efektīva ekonomika • daba kā nākotnes kapitāls • <u>telpiskās attīstības perspektīva</u> • inovatīva pārvaldība un sabiedrības līdzdalība • kultūras telpas attīstība <p>Obligāti <u>NAP2027 jāiekļauj prioritāte “telpiskās attīstības perspektīva”</u> paredzot rīcības:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radīt līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas, sekmējot uzņēmējdarbību reģionos, attīstot kvalitatīvu transporta un komunikāciju infrastruktūru un publiskos pakalpojumus; • Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru konkurētspējai valsts un starptautiskā mērogā un attīstības centru savstarpējai mijiedarbībai un sadarbībai; • Saglabāt Latvijas savdabību – daudzveidīgo dabas un kultūras mantojumu, tipiskās un unikālās ainavas.

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.	4.
15.	-	-	<p>Gan LIAS2030, gan NAP2020 ir plašāki rīcības virzieni, pasākumi, nekā ietverts NAP2027 piedāvājumā. Līdz ar to jaunais NAP2027 nesniedz atbildes par visu LIAS2030 uzdevumu izpildi.</p> <p><u>Pirms turpmākas NAP2027 izstrādes veikt pilnu NAP2020 pasākumu izvērtējumu un pamatojumu, kas tiek un kas netiek turpināts NAP2027.</u></p>
16.	-	<p>NAP 2027 pamatpieņēmumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Latvijas stabila piederība pasaules demokrātijas telpai un kolektīvās aizsardzības sistēmai mainīgajā ģeopolitiskajā situācijā; 2. globālo tendenču izvērtēšana, prognozēšana un apsteidzoša plānošana; 3. līdzsvarota valsts teritorijas attīstība. 	<p>Minētie <u>NAP2027 pamatpieņēmumi nav detalizēti tālāk prioritātēs, rīcības virzienos un rādītājos.</u> Latvijas globālās vietas apzināšanās un atbilstošu saskaņotu rīcību veidošana ir būtiska valsts ilgtermiņa attīstībā, tāpat, kā nelīdzsvarotas valsts teritorijas attīstības rezultāts nesasnies NAP2027 mērķi – “stabila izaugsme un dzīves kvalitātes pieaugums <u>ikvienam iedzīvotājam</u>”.</p> <p>Rosinām paredzēt rīcības virzienus, lai visi pamatpieņēmumi tiktu izskatīti rīcības virzienos.</p>
17.	-	-	<p><u>Visos pamatpieņēmumos jānorāda informācijas avoti uz datiem un pētījumiem.</u> Viens no piemēriem, “<i>Latvija līdz šim jau sevi ir pierādījusi kā sekmīgu atsevišķos jautājumos, kas skar digitālo ekonomiku (piemēram, interneta ātrdarbībā, 4G infrastruktūrā, digitālo finansēšanas platformu un finanšu inženierijas attīstībā u.c.), kuras nozīmes pastāvīgo pieaugumu noliegt nav iespējams</i>”. Arguments – “noliegt nav iespējams” ir subjektīvs, kas jāpierāda ar datiem vai pētījumiem.</p>
18.	35.	<p>5.2. INVESTĪCIJU PROJEKTU/ RĪCĪBPOLITIKAS PASĀKUMU IZVĒRTĒŠANAS METODIKAS IZSTRĀDE, TĀS PAMATPRINCIPI</p> <p>NAP 2027 <u>izstrādes gaitā tiks vērtēti nozaru ministriju un Valsts kancelejas priekšlikumi par nozaru politikās nepieciešamajām investīcijām, kuras būtu vērstas uz politikas rezultātu</u></p>	<p><u>Nepiekrītam tik šauram priekšlikumu NAP2027 izstrādei sniedzēju lokam.</u></p> <p><u>Paplašināt ar pašvaldību iesaisti investīciju projektu priekšlikumu sniegšanai.</u></p> <p><u>Nepieciešams papildināt ar teritoriālo aspektu investīciju projektu ietekmei.</u></p>

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.	4.
		uzlabošanu attiecīgajās nozarēs, jo īpaši attiecībā uz NAP2027 konceptuālajā priekšlikumā ietvertajiem indikatoriem, kuri (ja tiek atbalstīti) raksturotu NAP2027 mērķu īstenošanos	
19.	-	-	Katram rīcības virzienam ir pamatojums, kas balstās NAP2020 vidusposma ziņojuma izvērtējumā, LIAS2030 izvērtējumā un IAM ziņojuma izvērtējumā. Tomēr par IAM būtiskāk vai <u>papildināt ar plānoto ES fondu finansējuma sadalījuma virzienu izvērtējumu jaunajā plānošanas periodā gan pēc temata, gan pieejamā finansējuma apjoma, gan teritorijas.</u>
20.	36.	5.3. PIEEJA LĒMUMA PIENĒMŠANAI PAR ATBALSTĀMAJEM INVESTĪCIJU PROJEKTIEM ... Tāpat būtu jānosaka katras prioritātes iekšējais finansējuma sadalījums starp rīcības virzieniem, nosakot katram no tiem minimālo un maksimālo procentuālo apjomu no kopējā prioritātes finansējuma. ...	Plāna gatavošana un budžeta apzināšanās ir saistītas lietas, <u>nevar plānot rīcības, ja nav sākotnēji zināms budžeta apjoms un provizoriskais sadalījums.</u> NAP2027 piedāvājumā nav noteikts, kas un kad izvērtēs finansējuma sadalījumu pa rīcības virzieniem un konkrētu rādītāju sasniegšanai. Šobrīd rodas priekšstats, ka finansējumu sadalīs pēc tā, kurā rīcības virzienā tiks iekļauti vairāk pasākumu.
21.	14.	mērķis: stabila izaugsme un dzīves kvalitātes pieaugums ikvienam iedzīvotājam;	Virsmērķim nav noteikta sasniedzamā vērtība, ne salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu, ne starptautiskā salīdzinājumā. <u>Noteikt virsmērķa sagaidāmo vērtību.</u>
22.	-	PAMATPIENĒMUMI	NAP2027 sadaļā "PAMATPIENĒMUMI" norādīts, ka viens no pamatpieņēmumiem ir "LĪDZSVAROTA VALSTS TERITORIJAS ATTĪSTĪBA", norādot, ka "Latvijas attīstību teritoriālā griezumā raksturo izteikta nevienlīdzība starp Rīgu un Pierīgu no vienas puses un pārējiem Latvijas reģioniem no otras puses. Trīsdesmit attīstības centri ir tās teritorijas, kam jāspēj nodrošināt kritisko masu savai un apkārtējo teritoriju attīstībai." Minētais pamatpieņēmums neparādās NAP2027 struktūras, kā arī prioritāšu, rīcības virzienu un indikatoru

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.	4.
			<p>piedāvājumā.</p> <p>Ierosinām šādus uzlabojumus sadaļās Nr. 3 "NAP2027 STRUKTŪRAS SĀKOTNĒJAIS PIEDĀVĀJUMS" un Nr. 4 "PRIORITĀŠU, RĪCĪBAS VIRZIENU UN INDIKATORU IZVĒLES PAMATOJUMS":</p> <p><u>Lielākā daļa no prioritāšu indikatoriem ir jānosaka un jāmonitorē ne tikai valsts, bet arī reģionu līmenī. Tas nodrošinās iespēju objektīvi plānot investīcijas un panākt līdzsvarotu valsts teritorijas attīstību.</u></p>
23.	-	PAMATPIEŅĒMUMI	<p>Sadaļā "2. NAP2027 PAMATPIEŅĒMUMI" norādīts, ka viens no pamatpieņēmumiem ir "DIGITĀLĀ EKONOMIKA", norādot, ka "NAP2027 izstrādē būtiska uzmanība tiks pievērsta digitālās ekonomikas jautājumiem"</p> <p><u>Minētais pamatpieņēmums nepietiekami parādās NAP2027 prioritāšu, rīcības virzienu un indikatoru piedāvājumā - t.i. uzņēmējdarbības digitālā transformācija ir nepietiekami aprakstīta dokumentā.</u></p> <p>Ierosinām šādu uzlabojumus sadaļā nr. 4 "PRIORITĀŠU, RĪCĪBAS VIRZIENU UN INDIKATORU IZVĒLES PAMATOJUMS" – <u>4.4. rīcības virzienu papildināt prioritātes indikatoru sarakstu ar šādu indikatoru:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • RĪCĪBAS VIRZIENS: Tehnologiskā vide un digitālā transformācija • INDIKATORS: Digital Intensity Index - % of enterprises by level • INDIKATORA SKAIDROJUMS: Atspoguļo digitālo tehnoloģiju izmantošanu uzņēmumos. • DATU AVOTS: EK

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Komentāri/priekšlikumi/iebildumi
1.	2.	3.	4.
			<p>Vēršam uzmanību, ka Latvija pēc šī indikatora ir starp 4 valstīm ar sliktākajiem rādītājiem ES - mazāk par 10% Latvijas uzņēmumu ir ar augstu digitalizācijas pakāpi (plašāk skatīt publikācijā- Integration of Digital Technology. Europe's Digital Progress Report 2017. European Commission)</p>
24.	-	-	<p>Kopējo Latvijas augstākās izglītības iestāžu viedokli apkopos Rektoru padome.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vispārējais komentārs: <u>NAP2027 ietvertajiem rādītājiem jābūt viegli izmērāmiem.</u> 2. Sadaļā “Izglītība un mācības” (21. lpp.) nav nepieciešamības pēc tāda rādītāja kā “Iedzīvotāju īpatsvars (25-64 gadi) ar izglītības līmeni zemāku par pamatizglītību”, tā vietā, lai labāk raksturotu valsts konkurētspēju, būtu nepieciešams analizēt, cik cilvēku ar augstāko izglītību strādā valsts pārvaldē, cik cilvēku no zinātnes jomas strādā valsts pārvaldē utt. NAP2027 ietvertajiem indeksiem jābūt sasaistē ar finanšu resursiem un jāiet uz rezultātu – konkurējoša valsts. 3. <u>Policentriskums netiek atspoguļots NAP2027.</u>

A. Galindoms 63601192

Latvijas nākotnes telpiskā struktūra

